

Bijlage 1 beantwoording openstaande vragen commissie 14 mei 2025

Vragen PvdA:

1. Waarom is de opdracht gegeven aan bureau 17?
Dit bureau lijkt primair niet de focus te hebben op Groenbeleidnen maar meer op duurzaamheid. En zoals de heer Tijdgat al zei in zijn presentatie, vindt de Groengroep ook dat dit rapport eigenlijk voor iedere willekeurige gemeente in Nederland zou kunnen gelden.

Antwoord: Bureau 17 is gekozen vanwege hun brede expertise op het gebied van groen, duurzaamheid en integrale beleidsontwikkeling. Hoewel hun focus niet primair op groen ligt, biedt hun benadering kansen om groenbeleid te koppelen aan bredere maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie. De keuze is mede gebaseerd op ervaring, beschikbaarheid en een passende offerte binnen de gestelde kaders.

2. Op pagina 7 staat dat 14.000 bomen in Uithoorn de gemiddelde leeftijd van 50 jaar hebben, net al genoemd, terwijl het landelijk gemiddelde 35 jaar is. En dat is dus een relatief oud bomenbestand. We hebben ook al eerder gehoord dat door klimaatverandering een grotere groep bomen in slechtere conditie is, kortom we hebben een grote opgave. Hoe kijkt de wethouder aan tegen de opgave die voor ons ligt om het bomenbestand toekomst bestendig te houden?

Antwoord: Het Groenbeleid biedt kansen om ons bomenbestand klaar te maken voor de toekomst. Met duidelijke kaders kunnen we werken aan verjonging, biodiversiteit en klimaatbestendige soorten. Daarbij is er aandacht voor bewoners en een goede balans tussen ecologie en kosten.

Omdat we overstappen naar nieuwe instrumenten, zoals gebiedsprogramma's, moeten we breder kijken dan alleen de boom in een laan. Eerst is een inventarisatie nodig om te bepalen wat past binnen de nieuwe beleidskaders. Dit zal worden uitgewerkt in beheer en uitvoering.

3. Op pagina 38 staan wat uitkomsten van een interne evaluatie. Daar staan meerdere zeer belangrijke aandachtspunten die we graag zouden willen terugzien in een nieuw Groenbeleid en dat zijn de volgende:
 - Er is te weinig aandacht voor groen bij nieuwbouwplannen en herontwikkelingen, dit is al jaren aan de gang, dat kunnen we zien bij recent opgeleverde projecten. De gemeente heeft te weinig aandacht voor de hoeveelheid en verscheidenheid in groen, de beheersbaarheid van het aangelegde groen en de budgetten die daarvoor beschikbaar zijn. Groen is vaak een sluitpost in begrotingen. Dat levert misschien op korte termijn wat op, maar levert op lange termijn meer kosten en lagere kwaliteit van het openbaar groen. Er staat dat experts van Duo+ betrokken zijn, maar die kijken met name naar de uitvoering. Maar gaat het niet om de kaders die vooraf gesteld moeten worden aan de groene inrichting, kortom het beleid? Is de wethouder het daarmee eens en zo ja kan hierover dan nader beleid in het Groenbeleid worden opgenomen?

Antwoord: Het is terecht dat wordt opgemerkt dat groen bij nieuwbouw en herontwikkeling vaak onvoldoende aandacht krijgt. Groen mag geen sluitpost meer zijn met de huidige maatschappelijke vraagstukken. Het college deelt uw zorg dat vooraf duidelijke kaders nodig zijn voor de inrichting, verscheidenheid en beheersbaarheid van groen. Daarom is dit Groenbeleid hoofdzakelijk strategisch ingericht en niet uitvoeringsgericht. Het vraagt om heldere randvoorwaarden bij ruimtelijke ontwikkelingen, zodat groen vanaf het begin volwaardig wordt meegenomen. Zoals omschreven in dit Groenbeleid, zie ook hoofdstukken 4, 5 en 6.

- De huidige budgettering is alleen toereikend voor de instandhouding van het huidige groen, echter groen heeft een houdbaarheidsdatum en daarvoor moeten er extra structurele middelen

komen voor vervanging. Ook is er blijkbaar geen apart budget voor vernieuwing en vergroting en zou er ook meer budget moeten zijn voor uitvoering. En nu is vaak de prijs van de aanbesteding leidend, wat niet altijd leidt tot de gewenste kwaliteit van onderhoud. Is de wethouder het daarmee eens? En over mogelijke oplossingen staat niets vermeld in het voorliggende beleidsplan, graag een reactie van de wethouder?

Antwoord: Vanwege het ravijnjaar is er beperkte financiële ruimte. Het Groenbeleid wordt daarom uitgevoerd binnen de huidige budgetten. Als in de praktijk blijkt dat extra middelen nodig zijn, zal het college hierover een voorstel doen aan de raad. Dit volgt de reguliere Planning & Control-cyclus. In de begroting zijn het geplande en dagelijkse onderhoud al opgenomen. Specifieke investeringen worden vervolgens uitgewerkt in de kadernota.

- Ook valt te lezen dat een interne meerjarenplanning ontbreekt. Hoe denkt de wethouder dit in de toekomst vorm te geven?

Antwoord: Binnen beleid en beheer bestaan verschillende meerjarenplanningen. In dit Groenbeleid is een meerjarenplanning opgenomen die inzichtelijk maakt hoe de beleidskaders landen binnen de organisatie, zie de meerjarenplanning hoofdstuk 7.6. In een later stadium, bij het opstellen van het beheerplan en/of de beheerparagrafen binnen de gebiedsprogramma's, wordt een aanvullende meerjarenplanning uitgewerkt. Deze geeft concreet inzicht in de voorgenomen uitvoeringsplannen. Voorheen ontbrak een meerjarenplanning voor het groen binnen beleid als beheer omdat groen geen eigen afwegingskader had, maar daar is nu invulling aan gegeven. Dit biedt meer grip binnen de beschikbare middelen.

- Ten slotte, n.a.v. deze interne evaluatie: hoe denkt de wethouder het toezicht op de aannemers te verbeteren, deze is nu niet altijd voldoende?

Antwoord: Dit Groenbeleid biedt duidelijke kaders, maar laat ruimte voor maatwerk in de uitvoering. Dit geeft Duo+ de flexibiliteit om per situatie een passende aanpak te kiezen. De beleidskaders zijn goed te vertalen naar concrete opdrachten en afspraken, waardoor de uitvoering in lijn blijft met de beleidsdoelen.

Het toezicht op het groenonderhoud wordt regelmatig uitgevoerd en richt zich op de kwaliteit en naleving van afspraken. Het geldende groenbeleid vormt hierbij het inhoudelijke kader, waarin ambities op het gebied van duurzaamheid, biodiversiteit en leefomgeving zijn verankerd. Door beleid en toezicht in samenhang toe te passen, ontstaat een cyclisch proces van monitoring, evaluatie en bijsturing, waarmee de kwaliteit van het openbaar groen structureel wordt geborgd.

4. Tot slot: bij de aanplant van bomen wordt gezegd dat de voorkeur uitgaat naar inheemse soorten, echter door klimaatverandering en de wens bomen langer te laten staan moet er nagedacht worden over de vraag welk type boom er geschikt is, kortom de klimatologische omstandigheden zoals eerder al genoemd. Hierover staat niks in het gepresenteerde plan. Hoe wordt bij de toekomstige inrichting hier rekening mee gehouden?

Antwoord: Bij de aanplant van bomen is de voorkeur voor inheemse soorten een goed uitgangspunt om de nu al achteruitgaande biodiversiteit te versterken, maar klimaatverandering vraagt om een bredere blik. Daarom worden specifieke keuzes over boomsoorten en inrichting vastgelegd in uitvoerings- en beheerplannen, waarin rekening wordt gehouden met lokale omstandigheden en belangenafwegingen. Het Groenbeleid stelt kaders en de waarden vast die rekening houdend met lokale maatschappelijke vraagstukken. Hoofdstuk 4 van het groenbeleid staan de uitgangspunten.

Vragen Groen Uithoorn:

1. We hebben het over monumentale bomen, of bomen die een monumentale status hebben gekregen. Is dat de lijst met waardevolle bomen? En zo ja, wanneer is deze lijst bijgewerkt? Want als wij het plan

lezen zijn er een heleboel bomen in een matige tot slechte conditie en als ik dan de laatste lijst erbij pak zie ik bijna alles op goed staan. Kortom: is deze lijst actueel?

Antwoord: De lijst met waardevolle bomen zijn de monumentale bomen van Uithoorn. Deze lijst is actueel en in juni 2024 bijgewerkt.

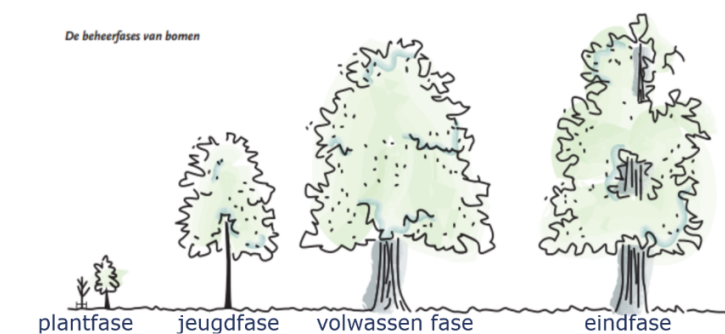
2. Er is een Santamour regel, de 10-20-30 regel: kan het college een toelichting geven op de planning van de invoering hiervan? En hoe gaat dit straks in de praktijk werken? De regel schrijft namelijk voor dat maximaal 10 procent van het bomenbestand uit één soort mag bestaan, maar wat als uit inventarisatie blijkt dat dit 15 of 20 procent is? Gaan we dan deze bomen weghalen? Hoe flexibel gaan we met deze regel om?

Antwoord: Door toepassing van de 10-20-30-regel van Santamour wordt gestuurd op een gevarieerd en klimaatbestendig bomenbestand. De invoering hiervan gebeurt stapsgewijs, als onderdeel van het beheerplan. Bij de inventarisatie kan blijken dat het huidige bomenbestand afwijkt van de norm, bijvoorbeeld dat een soort meer dan 10% vertegenwoordigt. In zulke gevallen wordt niet direct tot verwijdering overgegaan, maar gekeken naar natuurlijke vervanging en herplant bij toekomstige werkzaamheden. De regel wordt dus flexibel toegepast, met oog voor de bestaande situatie, biodiversiteit en de lange termijn.

3. Laatste vraag gaat over BVC – de bomenveiligheidscontrole. In de praktijk werd dit altijd Virtual Tree Assessment genoemd. In het beleid staat dat de laatste BVC uitgevoerd is in 2022, tegelijkertijd staat er dat controles jaarlijks plaatsvinden of eens per twee, drie of vijf jaar, afhankelijk van de boom. Waarom is er dan sinds 2022 geen update en een controle eens in de drie of vijf jaar van bomen niet risicovol?

Antwoord: Er is eind 2023 is een BVC controle gedaan, door een klacht is er een herkeuring gedaan in 2024 en we zijn momenteel in de afrondende fase van de herkeuring. Momenteel zijn we de nieuwe keuring aan het voorbereiden voor 2025/2026.

Een boom heeft verschillende fases van ontwikkeling. Deze hebben verschillende vormen van beheer nodig (figuur 1). Binnen elke fase is er een andere type controle en wordt er rekening gehouden met de risico's die elke fase kan hebben er wordt dus afhankelijk van het moment in de tijd een groep bomen gecontroleerd die op dat moment aan de beurt zijn.

Figuur 1 Levenscyclus van een boom binnen de gemeente met de beheerfases (bron: richtlijnen voor het opstellen van een bomenplan, Agentschap voor natuur en bos)

In het kort:

<i>Plantfase</i>	<i>Een boom kan uitgroeien tot een volwassen en gezonde boom tenzij er bewust een andere keuze wordt gemaakt.</i>
<i>Jeugdfase</i>	<i>De boom meegenomen in de boomveiligheidscontrole. De boom wordt 1 keer per 6 jaar gecontroleerd op veiligheid.</i>
<i>Volwassenfase</i>	<i>Volwassen bomen worden meestal 1 keer per 3 jaar gecontroleerd op veiligheid.</i>

<i>Eindfase</i>	<i>De boom is kwetsbaarder en er is een groter veiligheidsrisico. De boom wordt meestal 1 keer per jaar gecontroleerd op veiligheid.</i>
-----------------	--

Ter informatie, VTA is de internationaal gebruikte, Engelse term. BVC is de Nederlandse benaming die in gemeentelijk en juridisch beleid vaker wordt gebruikt.

Vragen VVD:

1. Klopt het dat dit plan eigenlijk door het college vastgesteld had kunnen worden (uitvoeringsstuk), maar omdat de raad specifiek heeft verzocht om (bij de overgang naar de Omgevingswet) betrokken te worden bij het opstellen van uitvoeringsplannen, dit nu alsnog voor ligt ter vaststelling?

Antwoord: In principe had dit Groenbeleid als uitvoeringsstuk, door het college vastgesteld kunnen worden. Het is een uitvoering van het programma klimaatadaptatie. Echter, op verzoek van de raad — mede in het kader van de overgang naar de Omgevingswet — is ervoor gekozen om de raad actief te betrekken bij de totstandkoming van uitvoeringsplannen. Daarom ligt dit plan nu alsnog ter vaststelling voor aan de raad.

2. Herkent de wethouder wat er door de spreker is gezegd, of komt de wethouder tot dezelfde conclusie als onze fractie, namelijk dat er al heel goed uitvoering wordt gegeven aan het onderhoud van ons groen, aangezien onze bomen veel ouder dan gemiddeld worden in Nederland. En dat we het met een aantal aanscherpingen, zoals verbetering van de ondergrond, zelfs nog wat beter kunnen doen?

Antwoord: Uit de evaluatie van het oude beleid is geconcludeerd dat het groenbeheer jarenlang is uitgevoerd, conform de toenmalige visie. Nu de maatschappelijke kijk op groen breder is geworden, willen we met gerichte aanscherpingen, zoals verbetering van de ondergrond, nog beter inspelen op thema's als biodiversiteit, klimaat en gezondheid.

3. Monitoring: hier hebben wij het wel vaker over, omdat wij het belangrijk vinden om aan de voorkant kaders mee te geven die ook meetbaar zijn en dat we hier vervolgens op monitoren. In dit stuk staat eigenlijk een voorstel om nu nog geen kaders vast te stellen, maar dat later te doen. Kan de wethouder hier een toelichting op geven waarom er niet voor is gekozen om bepaalde normen (bijv. vanuit wetenschappelijk onderzoek) op te nemen en dan later te evalueren of dit ook haalbaar is in onze wijken?

Antwoord: De gemeente werkt aan toekomstgericht groenbeleid met nieuwe normen zoals de 3-30-300-regel. We starten met een nulmeting wat onze basis zal zijn, omdat ons beheersysteem nog niet is ingericht op strategische kenmerken. Uitwerking volgt in de beheer- en uitvoeringsplannen. Op basis van die nulmeting kunnen we een duidelijke stip op de horizon plaatsen en gericht werken aan verdere verbetering van ons groenbeheer.

Vragen Gemeentebelangen:

1. Op pagina 10 wordt een opmerking gemaakt over het BOSS-programma: heeft dit plan nog invloed op de uitvoering van dit programma?

Antwoord: Groen is ontzettend belangrijk voor spelen bewegen en ontmoeten, de waarden die in het Groenbeleid zijn opgenomen worden daarom ook meegenomen bij de uitvoering en inrichting van de BOSS speelplekken. Wel met oog op de lokale belangen en vraagstukken die van toepassing zijn per locatie.

Vragen DUS

1. In het voorstel wordt stilgestaan bij de waarde die bomen hebben in onze gemeente. Hierover hebben we de volgende vragen:
 - a. Hoe zorgen we ervoor dat bomen in onze gemeente voldoende ruimte en

groeimogelijkheden krijgen en houden?

Antwoord: Bomen krijgen in het nieuwe beleid een volwaardige plek. Zo zal er gewerkt worden volgens (boom) normen zoals die van de norminstituut bomen. Er zal bij (her) inrichting aandacht gegeven worden voor de juiste boom op de juiste plek en voor bij het huidige bestand bomen zal waar mogelijk en zinvol de juiste beheermaatregelen worden toegepast.

b. Het huidige bomenbestand in gemeente Uithoorn is niet erg gezond. Welk verwacht effect heeft het nieuwe groenbeleid op de gezondheid van het huidige en nieuwe boombestand? Welke concrete doelstellingen kunnen we hierover met elkaar afspreken?

Antwoord: Zie antwoord bij a.

c. De nadruk in dit beleidsplan lijkt te liggen op inheemse soorten. Echter toont recent onderzoek aan dat meerdere inheemse soorten moeite hebben met het grilliger weerpatroon dat wij nu hebben, veroorzaakt door klimaatverandering – denk aan de droogte. Om, langjarig, een gezond bomenbestand te houden, zou een mix van inheems en uitheemse soorten die zowel droogte als hele natte periodes kunnen weerstaan wellicht beter zijn. Uitgangspunt: de juiste boom op de juiste plek is dan wellicht beter.

i. Hoe kijkt u hiernaar?

Antwoord: klopt; Bij aanplant zal er door specialisten zeker gekeken worden naar de juiste boom op de juiste plek. Echter zal wel zal worden gekeken of we zoveel mogelijk gebruik kunnen maken van Inheemse soorten, en uiteraard zal hierbij rekening gehouden worden of de boomsoorten voldoende bestendig zijn tegen gevolgen van klimaatverandering.

ii. Hoe wordt in dit beleidsplan rekening gehouden met de gevolgen van klimaatverandering kijkend naar de keuze van nieuwe bomen?

Antwoord: Door de maatschappelijke thema, s in het beleid centraal zetten, en deze als uitgangspunt te hanteren, zal op de ontwerptafel rekening gehouden en onderzocht worden op de juiste boom op de juiste plek. Vanuit beleid worden de uitgangspunten meegenomen, waar de uitwerking met de juiste bij de uitvoering worden genomen en toegepast.

iii. Hoe laat u zich hierover adviseren?

Antwoord: door specialisten, en waar de kennis intern nog ontbreekt zal er gebruik gemaakt worden bij externen.

iv. Hoe zorgen we ervoor dat jonge bomen en aanplant niet verdroogt?

Antwoord: Bij aanbesteding van aanplant van bomen wordt meestal meegenomen dat de jonge aanplant bij droge periodes bewaterd moeten worden.

v. Is er ook aandacht voor het plaatsen van meer soorten bomen en voor de juiste bomen, passend bij de grond (bv veengrond, kleigrond etc.)?

Antwoord: Ja, maakt onderdeel uit van de principe de juiste boom op de juiste plek.

vi. Is er aandacht voor bodemverbetering?

Antwoord: Ja, er zal bij uitvoering, zowel bij aanplant als bij beheer, gericht aandacht gegeven worden naar de kwaliteit van standplaats en nodig standplaatsverbetering worden toegepast.

d. Bent u bekend met het project CSI- trees: klimaat bomen met toekomst van Wageningen Universiteit?

Antwoord: Ja

2. Doelstellingen. Wij zien graag enkele concrete doelstellingen geformuleerd die door meten gerapporteerd kunnen worden. Bijvoorbeeld:

p. 7 .De huidige bomen, aldus het onderzoek uit 2022, verkeren in matige conditie. Er wordt een scala aan maatregelen doorgevoerd. Wij zien graag een concreet streven. Bijvoorbeeld: In 2032 is 65% van de bomen in goed conditie. Ziet u dit als mogelijkheid? Zie ook pag. 16

Antwoord: Het voorstel is natuurlijk een mooi streven. De maatschappelijke effecten per gebied hebben we echter nog niet in beeld. We gaan dit oppakken zodra we de gebiedsprogramma's uitwerken en dit opnemen in de beheerplannen. Hier maken we de integrale afweging Dit antwoord heeft tevens ook betrekking op vraag 4 b.

b. Tevens zien wij graag een streven, bijvoorbeeld: van de 669.958 m² gazon is in 2032 300.000 m² kruidenrijk grasland. Ziet u dit als mogelijkheid?